

Näringslivsprogram för Enköpings kommun 2023-2027

Bakgrund

- Enköpings näringsliv
- Vad är Enköpings näringslivsprogram
- Syfte
- Uppdrag
- Avgränsningar

Näringslivsprogram

1. Målbild näringslivsutveckling 2023–2027
2. Genomförande
3. Prioriterade fokusområden
  - 3.1 Service och bemötande
  - 3.2 Dialog och samverkan
  - 3.3 Hållbar samhällsbyggnad och effektiv ärendehantering
  - 3.4 Strategiskt etablerings och tillväxtarbete
  - 3.5 Stärkt platsvarumärke för ökad attraktivitet och stolthet
  - 3.6 Kompetensförsörjning

4. Uppföljning och utvärdering

Bakgrund

Enköpings näringsliv

Enköpings samlade näringsliv genererar ca 3,1 miljarder i skatteintäkter (år 2021) och sysselsätter 11 200 personer. Under 2021 startades 336 nya företag i kommunen i huvudsak inom branscherna logistik, bygg. Majoriteten av företagen i Enköping är s.k. mikroföretag med färre än 10 anställda. Småföretagen utgör en stor majoritet av samtliga företag i kommunen. Det är också bland småföretagen som den största tillväxten sker och flest arbetstillfällen skapas. Enköping har en bra branscbredd (Bisnode2021) med flera starka branscher med god lönsamhet och positiv utveckling.

Företagande i utveckling

Det gynnsamma geografiska läget i Mälardalsregionen i kombination med ett ökat intresse för inflyttning till mellanstora kommuner och den snabba digitaliseringen har gjort att kommunens attraktionskraft ökat snabbt de senaste åren. Tillväxten sker idag framförallt inom lager och logistik, bygg- och tillverknings-industri. Ledningsregementet är en av Enköpings största arbetsgivare med fokus på ledningssystem och IT-säkerhet. Regementets närvaro har skapat gynnsamma förutsättningar för tillväxt även inom den privata IT-säkerhetsbranschen.

Tillgång till innovation och forskning bidrar också till näringslivets utveckling och konkurrenskraft. Samverkan med universiteten i Uppsala och Västerås möjliggör för näringslivet att ta del av viktig forskning inom tex energi och teknik. I digitaliseringens spår växer nya typer av företag och tjänster fram, där det idag är möjligt att verka såväl lokalt som globalt från samma fysiska plats. Ett värde som adderar till kommunens starka "tagline" Sveriges närmaste stad. Nu även med tillgång till den digitala världen.

Företagsnära och gröna näringar kliver fram

Av kommunens ca 5100 aktiva företag år 2022 verkar ca 1000 av dessa inom de s.k. gröna näringarna och på landsbygden. Flera lantbrukare har utvecklat nya verksamhetsgrenar i kombination med att bruka marken och bidrar stort till att besöksnäringen växer i kommunen. Som exempel kan nämnas Fjärdhundralands ekonomiska förening som framgångsrikt (Stora turistpriset 2021) samlar ca 150 företagare, föreningar och privatpersoner verksamma inom besöksnäring, livsmedelsproduktion, café och restaurang m.m.

Landsbygdsstrategin ska bidra till fortsatt utveckling av näringsliv och samhälle på landsbygden och ge förutsättningar för företag att växa och utvecklas inom tex besöksnäringen.

Hållbar tillväxt och god service

Den snabba tillväxten i Enköping ställer höga krav på kommunens service till kommuninvånare och företag. Efterfrågan på mark och lokaler ökar, så även behovet av bostäder, skolor, fungerande infrastruktur, energiförsörjning m.m. för att tillgodose näringslivets och samhällets behov. Enköpings kommun har höga ambitioner och tydliga mål vad gäller hållbarhetsarbetet och har tecknat ett Klimatkontrakt med mål att bli klimatneutrala år 2030. Ett gediget arbete sker inom ramen för Klimatkontraktet och projektet Viable Cities, där Enköping representerar målgruppen en mellanstor kommun i tillväxt. Ett strategiskt viktigt engagemang där Enköping bidrar till klimatomställningen på nationell nivå och tar ansvar för medborgarnas och företagens förväntningar och framtidsperspektiv.

Dialog med näringslivet centralt i kommunens utveckling

Snabba omvärldsförändringar och tillväxt innebär att den kommunala organisationen måste ställa om sitt arbetssätt för att bibehålla en hög service nivå och för att kunna ta del av de utvecklingsmöjligheter som ges. Det ställer krav på ett nytt innovativt och agilt förhållnings- och arbetssätt men också på hur vi organiserar oss och vilken kompetens vi lockar till oss. En utvecklad dialog med näringslivet i de strategiska utvecklingsfrågorna skapar förutsättningar för samproduktion och tydliggör parternas roller och ansvar.

Vad är Enköpings näringslivsprogram

Näringslivsprogrammet beskriver Enköpings kommuns målsättningar och prioriteringar för en långsiktig hållbar näringslivsutveckling och ett positivt företagsklimat. Programmet sträcker sig över perioden 2023 till 2027, och pekar ut sex fokusområden som särskilt viktiga för näringslivets utveckling. Programmet tar inte någon ställning till utförande eller metoder.

Årliga handlingsplaner med aktiviteter

Årliga handlingsplaner kompletterar näringslivsprogrammet och beskriver mer i detalj hur arbetet inom respektive fokusområde ska bedrivas och vilka aktiviteter och insatser som behöver genomföras för att nå de strategiska målen.

De utpekade fokusområdena i programmet är ett resultat av de samtal och dialoger som förts med det lokala näringslivet, dess organisationer och aktörer. Internt i kommunen har dialog förts med de förvaltningar och enheter som har stor bäring på näringslivsarbetet.

Programmet beskriver kommunens uppdrag och prioriteringar för att uppnå målet med att skapa de bästa förutsättningar för företag som vill starta, växa och etablera sig i Enköpings kommun.

Genomförandet av programmet bygger på en nära samverkan med politik och tjänstemän, företagare, näringslivsaktörer och organisationer lokalt och regionalt.

Syfte

Näringslivsprogrammet pekar ut den långsiktiga riktningen för arbetet med näringslivsutveckling i Enköpings kommun

Programmet ger stöd i arbetet mot kommunens vision och målet "Enköping är en attraktiv kommun för företag och organisationer"

Programmet pekar ut de fokusområden som ska prioriteras under programperioden 2023-2027 i syfte att uppnå de långsiktiga målen

Programmet beskriver kommunens roll och uppdrag i näringslivsutvecklingsarbetet och identifierar viktiga samarbetspartners och aktörer avgörande för genomförandet och måluppfyllelsen

Uppdrag

Näringslivsprogrammet är framtaget på uppdrag av Kommunstyrelsen, under ledning av kommundirektören och näringslivsavdelningen. Näringslivsprogrammet kompletteras med årliga handlingsplaner som beskriver metoder, insatser och aktiviteter för genomförande mot måluppfyllelsen.

Avgränsningar

Näringslivsprogrammet beskriver kommunens uppdrag och ambition med näringslivsarbetet i Enköping i strävan mot en attraktiv kommun med ett gynnsamt företagsklimat som ger bästa möjliga förutsättningar för att starta, driva, utveckla och etablera företag i Enköping.

Näringslivsprogrammet pekar ut prioriterade fokusområden för programmets tidsperiod.

Angränsande områden

Programmet omfattar inte alla områden som är av vikt eller på något sätt påverkar näringslivets utveckling i stort. Inom områden där kommunen ej har egen rådighet eller påverkan sker arbetet i samverkan med andra samhällsaktörer och organisationer som har uppdrag och rådighet över dessa områden på regional och nationell nivå. Där så är fallet ska Enköpings kommun delta och företräda de lokala företagen och näringslivets intressen på bästa sätt för att bidra till måluppfyllelsen i näringslivsprogrammet. Exempel på frågor som är av stor vikt för näringslivet, men som omhändertas helt eller delvis av andra organisationer, myndigheter eller ryms inom andra styrdokument är tex energiförsörjningen och infrastrukturfrågorna. Styrdokument såsom tex. mark- och exploateringsprogram, bostadsförsörjningsprogram och energiförsörjningsstrategi är alla relevanta för näringslivsutvecklingen. Ett besöksnäringsprogram och en landsbygdsstrategi för Enköping är under framtagande. Samspelet med näringslivsstrategin blir väsentlig för att nå målbilden 2027.

Näringslivsprogram

1. Målbild näringslivsutveckling 2023–2027

Enköping är en välkänd och attraktiv plats för företag, kompetens och hållbar utveckling. Enköping är ett naturligt val för etableringar och investeringar inom flera tillväxtbranscher och inom hållbart samhällsbyggande. Enköpings kommun är en strategisk, professionell och aktiv partner som möjliggör för företag att starta, växa, utvecklas och etablera sig i Enköping. Dialog och samverkan mellan kommun och näringsliv, organisationer och akademi sker genom bransch- och näringslivsråd, strategiska partnerskap och utvecklingsprojekt. Enköping arbetar strategiskt med hållbarhet mot målet att bli klimatneutrala 2030. Samverkan med näringsliv sker på såväl strategisk som taktisk och operativ nivå.

Kommunens vision "Enköping är inspirerande med en livsmiljö där alla kan utveckla sitt bästa jag. Självklar livskvalitet, attraktivast i regionen och en hållbar omvärldsaktör", och långsiktiga planer de långsiktiga politiska målen för näringslivsarbetet är utgångspunkter för näringslivsprogrammet riktning och prioriteringar. Flera av de långsiktiga kommunala målen har bäring på näringslivsutvecklingen men särskilt, **Enköping är en attraktiv kommun för företag och organisationer.**

Inom följande målområden har kommunen en strategisk och aktiv roll.

- Vi har en hög servicegrad och tillgänglighet
- Vi bemöter företag och hanterar deras ärenden effektivt med hög servicenivå
- Vi är en affärsmässig och attraktiv partner i etableringsarbetet

- Vårt erbjudande till företagen är attraktivt och välkänt
- Vi är en strategisk partner för hållbara utvecklings- och tillväxtprojekt

Enköping en attraktiv hållbar tillväxtkommun

Enköping är en kommun i snabb tillväxt. År 2021 stod Enköping för den 4:e snabbaste tillväxten i Sverige av alla kommuner. Det ställer krav på samspel mellan näringsliv, kommun och kommuninvånare när behovet av infrastruktur, service, bostäder, mark och lokaler ökar. Det innebär också ett stort ansvar för att tillväxten sker på ett hållbart sätt med minimal påverkan på våra gemensamma resurser. Ett diversifierat och välmående näringsliv är en grundläggande förutsättning för Enköpings fortsatta positiva utveckling. Genom företagen skapas arbetstillfällen och sysselsättning för våra kommuninvånare, skatteintäkter som möjliggör vår samhällsservice, upplevelser, skola, vård och infrastruktur, m.m. Viktiga förutsättningar för att leva och verka i Enköping. Genom att utveckla och marknadsföra platsen Enköping och vårt unika erbjudande kan vi locka fler nya företag, efterfrågad kompetens och investeringar hit som kompletterar befintliga näringslivet på ett positivt sätt.

2. Genomförande

Internt i kommunen

Det övergripande ansvaret för genomförandet av näringslivsprogrammet ligger hos kommunstyrelsen och kommundirektören. Näringslivsavdelningen och näringslivschefen ansvarar för processledning och operativt genomförande. För att lyckas sker arbetet i nära samverkan med förvaltningar och enheter i kommunen, såsom Samhällsbyggnadsförvaltningen och Miljö- och byggförvaltningen, Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen samt Upplevelseförvaltningen med särskilt ansvar för besöksnäringen. Arbetet med platsvarumärket och marknadsföring av Enköping som en attraktiv plats för företagande och etablering sker i nära samarbete med kommunikationsavdelningen.

Ett internt lagarbete och externt samspel

Ett internt team skapas med representation från förvaltningar och aktuella enheter för att förankra och genomföra aktiviteter i näringslivsprogrammet och i de årliga handlingsplanerna.

Genomförandet av näringslivsprogrammet ska ske i nära dialog och samverkan med det lokala näringslivet. Arbetet sker i de olika forum som etablerats såsom näringslivsrådet, LRF:s

kommungrupp och fastighetsägargruppen samt med organisationer såsom Företagarna i Enköping. Även de regionala näringslivsorganisationerna är viktiga samarbetspartners i genomförande såsom ALMI, Ung Företagsamhet, Svenskt näringsliv, Handelskammaren Uppsala samt Region Uppsala m.fl. Samverkan med Mälardalens Universitet, MDU sker genom samverkansavtalet som tecknats under 2022. Inom ramen för detta ges möjligheter för näringslivet att ta del av viktig forskning och innovation samt identifiera intressanta projekt som främjar näringsliv-och samhällsutveckling och i det längre perspektivet och kompetensförsörjningen lokalt och regionalt.

Omvärlden påverkar prioriteringar

I genomförandet av näringslivsprogrammet måste hänsyn tas till olika omvärldsfaktorer. Coronapandemin och krisen i Ukraina har tex. haft en stark påverkan på näringslivet. Komponentbrist, höga el och drivmedelspriser är faktorer som påverkar företag inom t ex. transportsektorn, tillverkningsindustrin och besöksnäringen. Näringslivsprogrammet kan behöva revideras under hand beroende på omvärldsfaktorer vi inte nu kan förutse men som starkt påverkar näringslivets förutsättningar.

3. Prioriterade fokusområden

Med utgångspunkt i kommunens övergripande mål och vision samt näringslivsavdelningens uppdrag har vi identifierat sex fokusområden för en framgångsrik strategisk näringslivsutveckling. Fokusområdena är identifierade utifrån dialog med de lokala företagen, utifrån olika mätningar som gjorts med koppling till kommunens servicegrad och företagsklimat.

Uppföljning ska ske årligen på övergripande nivå samt inom respektive förvaltning. För att stärka vår attraktivitet och konkurrenskraft hos näringslivet kommer följande **sex fokusområden prioriteras under programtiden, utan inbördes rangordning:**

- **Service och bemötande**
- **Kompetensförsörjning**
- **Hållbar samhällsbyggnad och effektiv ärendehantering**
- **Strategiskt etablerings och tillväxtarbete**
- **Stärkt platsvarumärke för ökad attraktivitet och stolthet**
- **Dialog och samverkan**

3.1 Service och bemötande

Ett område som kommunen har full rådighet över är organisationens egen service till och bemötande av företagen. Enköpings kommuns service och myndighetsutövning ska kännetecknas av en hög servicegrad. Professionalitet, effektivitet och hög tillgänglighet ska vara ledord i all kundkontakt. Det ska vara möjligt som företagare att få service både digitalt och genom fysiska möten, utifrån behov. Kommunen ska vara en möjliggörare och samordna myndighetskontakter på ett effektivt sätt. Det ska vara lätt att göra rätt som företagare i Enköpings kommun.

En väg in i kommunen

Näringslivsavdelningen är för många företag vägen in i kommunen, som ska underlätta kontakten med kommunens olika förvaltningar och myndighetsområden. Andra vägar in i kommunen är via vårt Kontaktcenter. De förvaltningar som har mest kontakt med våra företagare är samhällsbyggnadsförvaltningen, miljö- och byggförvaltningen, upplevelseförvaltningen och kommunledningsförvaltningen men även arbetsmarknad- och utbildningsförvaltningen.

Att ha en stor förståelse för företagets villkor och behov är avgörande för att kunna leverera bästa möjliga service. Rätt och tydlig information till företagen spelar också stor roll för upplevelsen av kommunens servicegrad. Det kan ske via webb eller i samband med olika informations- och dialogmöten med företagen.

Modellen Dukat Bord är ett exempel på där företagaren, i samband med komplexa företagsärenden, får möta olika funktioner inom kommunen vid ett och samma möte som fungerar väl och kan vidareutvecklas till fler områden.

Strategi

- Säkerställa att företagare upplever kommunen som tillgänglig, effektiv och serviceinriktad.
- Utveckla de digitala tjänsterna för att uppnå en effektiv ärendehantering med möjlighet för kunden att följa sitt ärende genom hela processen och korta handläggningstiderna
- Ständigt utveckla kommunikation och information till näringslivet för maximal tillgänglighet och principen det ska vara lätt att göra rätt.

- Uppträda/agera som en organisation där den enskilde tjänstepersonen/handläggaren agerar utifrån hög förståelse för företagets villkor och ansvarstagande för kunden genom hela ärendets gång.
- Erbjuder flexibla och anpassade mötesformer utifrån företagets behov, digitala och fysiska
- Erbjuder och sprider information och kunskap om frågor och ämnen som är av stor betydelse för företagen och dess utveckling tex genom seminarier och dialogmöten.
- Informera och föra dialog med det lokala näringslivet kring offentliga upphandling i syfte att öka kunskap och förståelse samt möjliggöra för fler att delta i kommunens anbudsprocesser

Indikatorer:

- Nöjd kund index (NKI), mål 75 i snitt och lägst 70 i index på alla mätområden
- Nöjd upphandlings index (NUI), mål 70 i snitt
- Företagsklimat, Svenskt näringslivs ranking, mål 20 i topp av Sveriges kommuner år 2027

3.2 Dialog och samverkan

Ett framgångsrikt företagsklimat bygger på samverkan och nära dialog mellan kommunen och näringslivet. Att ha förståelse för näringslivets och de lokala företagens behov och utmaningar är av största vikt för att prioritera rätt när det kommer till insatser, aktiviteter och viktiga utvecklingsområden.

Organisationer på lokal och regional nivå

Samverkan med lokala och regionala aktörer inom det företagsfrämjande systemet är ett sätt att växla upp kommunens arbete och kunna erbjuda ett större utbud av företagstjänster. Viktiga partners är tex Företagarna, ALMI, Svenskt näringsliv, Handelskammaren, Region Uppsalas utvecklingsorganisation och Stockholm Business Alliance (SBA), som alla har ett brett utbud av tjänster och en bred kompetens inom relevanta kompetensområden.

Strategi

- Samverkan genom lokala näringslivs- och branschråd för gemensam planering, prioritering i handlingsplaner, erfarenhetsutbyte och samarbetsprojekt tex fastighetsägare, landsbygdsföretag och besöksnäringföretag
- Identifiera gemensamma utvecklingsprojekt med koppling till prioriterade områden såsom kompetensförsörjning i samverkan med akademi, utbildningsanordnare och Region Uppsala
- I samarbete med Stockholm Business Alliance (SBA) marknadsföra Enköping för investeringar och etableringar inom prioriterade branscher
- Samverkan med företagsaktörer kring relevanta utbildningar, företagsstöd, finansieringsmöjligheter och utvecklingsprojekt viktiga för de lokala företagen
- Intern samverkan mellan förvaltningar såsom SBF, MBF, UPF, UF samt enheter för upphandling och kommunikation m.fl.
- Samverkan för hållbar stadsutveckling med Myranområdet som testbädd
- Samverkan för centrumutveckling och arbete med mål Årets stadskärna 2025

3.3 Hållbar samhällsbyggnad och effektiv ärendehantering

En attraktiv kommun med ett starkt och framgångsrikt näringsliv bidrar positivt till såväl **ekonomisk, social som ekologisk hållbar tillväxt**. Genom strategiskt och långsiktig samhällsplanering skapas förutsättningar för hållbar samhällsutveckling som inrymmer såväl ett brett utbud av nya bostäder, flexibla lokaler för kommersiell och samhällsviktig verksamhet och attraktiva miljöer för företag att växa i.

Brist på kommunal mark

Idag har kommunen brist på större markområden för nyetablering. Det finns även behov av ersättningsmark för befintliga verksamheter som behöver omlokaliseras i takt med stadens omvandling. Ett ökat tryck på intresset för mark i strategiska lägen nära transportvägar för industri – och lager/logistiketableringar gör att kommunen behöver öka takten för att skapa förutsättningar för dessa verksamheter. Genom strategisk planering kan kommunen öka förutsättningar för såväl nya etableringar som omlokaliseringar inom expanderande områden.

Inom ramen för det samlade utvecklingsarbetet med att utveckla Enköpings centrum, Enköpings centrumsamverkan, sker samverkan mellan handlare, fastighetsägare och kommunen. Enköping har satt upp ett tydligt mål mot att bli Årets stadskärna 2025. Verksamheten drivs genom föreningen Enköping centrumsamverkan i nära samverkan med kommunen.

Enköpingsmodell för stadsdelsutveckling

Området Myran är ett strategiskt viktigt område som ska utvecklas till en modern mötesplats för handel, affärer och bostäder. Myran är samtidigt en katalysator eller testbädd för Enköpings klimatomställning. En s.k. Enköpingsmodell arbetas fram som ska kunna användas för all stadsdelsutveckling i Enköping. Här sker arbetet i nära samverkan mellan kommunen, fastighetsägare, handlare och olika samhällsaktörer och finansärer.

Energiförsörjning

En faktor av stor betydelse för samhällsutvecklingen i stort är tillgång på el. Utmaningen är likartad för stora delar av de regioner Enköping verkar inom och är högsta prioritet på både regional som nationell nivå. Frågan om tillräcklig el-kapacitet för energiintensiva verksamheter och för att möta omställningen till eldrivna transportfordon behöver hanteras på många nivåer i samhället. Lösningar behöver utvecklas i samverkan mellan elnätsaktörer, regioner, kommuner, forsknings samt näringslivet.

Strategi

- Planera för trygga hållbara stadsdelar och orter med god tillgång till samhällsservice, kommersiellt utbud och arbetsplatser.
- I våra olika roller, både som partner och myndighetsutövare verka genom en sammanhållen samhällsbyggnadsprocess med effektiva flöden. Med en tydlig röd tråd från den strategiska planeringen genom kloka taktiska ställningstaganden och genomförandeplaner till det operativa genomförandet.
- Koppla ihop och använda kommunens planeringsverktyg som ÖP, FÖP, program och detaljplaner mot angränsande strategier, kommunens vision och övergripande målbild.
- Ha tydliga kriterier för markanvisningar som styr mot tänkt utveckling och målbild
- Arbeta efter sammanhållna planer för stadsdels- och kransortsutveckling. Med det menar vi att vi tar helhetsgrepp om de områden vi utvecklar och tar beslut utifrån områdets potential och hur det förhåller sig och bidrar till sin omedelbara omgivning och hela kommunens hållbara utveckling.
- Bedriva aktiv markpolitik för ökad kommunal rådighet och god planberedskap gällande mark för ett expansivt näringsliv. För att tillgodose aktuellt områdes och kommunens behov av mark för etablering av såväl ytkrävande som mindre verksamheter.
- Verka för väl fungerande och utbyggd infrastruktur – väg- gång och cykelnät, tillgång till internet, el, va och fjärrvärme - genom att utveckla lösningar lokalt, samt aktivt deltagande och påverkansarbete i regionala och nationella forum.

- Aktivt samarbeta med privata mark- och fastighetsägare genom tex branschråd såsom fastighetsägargruppen.
- Utveckla nya effektiva modeller för samverkan, partnerskap och utvecklingsprojekt i samarbete med företag och andra organisationer.
- Skapa förutsättningar för innovativa lösningar genom samverkan med Mälardalens Universitet samt andra forsknings-och innovationsaktörer

Indikatorer

- Antal företag med högt hållbarhetsindex
- Modeller för affärsutveckling för samfinansiering offentlig och privat verksamhet
- Måluppfyllelse utifrån strategisk plan för etablering

3.4 Strategiskt etablerings-och tillväxtarbete

Enköping är en attraktiv plats för etableringar och antalet förfrågningar från företag som vill etablera sig här ökar stadigt. För att lyckas med en långsiktigt hållbar tillväxt och kunna konkurrera med andra kommuner och regioner behövs en tydlig etableringsstrategi som pekar ut vilka områden, branscher och verksamheter som kan bidra till Enköpings långsiktiga mål och hållbara tillväxt.

Ett brett näringsliv med bra branschbredd

Ett brett näringsliv skapar bättre förutsättningar och ger fler arbetstillfällen inom olika områden och branscher för människor med olika kunskapsnivåer och erfarenheter. Kommunen ska aktivt arbeta med att attrahera nya företag, behålla befintliga, stimulera nya att starta och inte minst stötta företag i tillväxt. En viktig del i detta är uppsökande och relationsbyggande verksamhet. Särskilt viktigt är kontakten med de företag som bidrar till kommunens målbild, som växer och vill växa hållbart och bidrar till fler arbetstillfällen i kommunen.

Stark tillväxt inom gröna näringar och besöksnäring

En stark tillväxt sker inom de s.k. gröna näringarna och inom besöksnäringen i Sverige och regionen. Här finns stor potential för Enköping att växa genom att underlätta för människor och företag att bo och verka på landsbygden i Enköpings kommun.

Kommunen ska vara en möjliggörare som möter upp företagens behov

Bra former för dialog och samarbeten med näringslivet och dess företrädare är grundläggande för att kunna möta de befintliga företagens behov. God kunskap om det lokala näringslivet gör också att kommunen kan ta initiativ till utvecklingsprojekt och samarbeten. Klusterbildningar, näringslivsstödjare, företagarorganisationer och andra nätverk är alla viktiga samarbetspartners i kommunens utveckling.

För att bli framgångsrika iden globala konkurrensen med andra städer och regioner, behöver Enköping arbeta systematiskt och aktivt med Stockholm Business Alliance (SBA) och Business Sweden som agerar globalt. Internationellt ägda företag har ofta sina företagsledningar långt från verksamheten i Enköping, vilket innebär att beslut som kan ha stor inverkan på orten fattas långt bort. Därför behöver rutiner för dialog och informationsutbyte med dessa utvecklas.

Marknadsföra Enköpings erbjudande till företag

Att tydliggöra Enköpings erbjudande och aktivt och strategiskt marknadsföra detta är en nödvändighet för att som kommun styra utvecklingen mot önskad målbild. Konkurrensen med andra kommuner och regioner är stor. Omvärldsbevakning, benchmarking och analys är grunden för framtida kloka beslut såväl inom den kommunala organisationens som hos företagens beslutsfattare och är därmed viktiga verktyg i den kommunala verktygslådan.

Strategi

- En långsiktig etableringsstrategi tas fram som beskriver mål, prioriterade branscher, principer och önskade effekter av Enköpings kommuns framtida etableringsarbete och har tydlig koppling till kommunens hållbarhetsmål
- En tydlig effektiv process etableras för snabb effektiv hantering av etableringsförfrågningar där roller och ansvar är klargjorda.
- Utveckla samarbetet med organisationer som arbetar med internationella investeringar till Sverige såsom Stockholm Business Alliance (SBA)
- Aktiv samverkan mellan kommun, lokala företagen, fastighetsägare och markägare
- Kommunen ska driva på näringslivsutvecklingen på landsbygden genom att möjliggöra och underlätta för företag inom gröna näringar och besöksnäringen
- Säkerställa god kommunal service och infrastruktur inklusive bredband i kransorter och på landsbygden för företagare och boende

- Samverka för ökad tillgänglighet och väl fungerande kommunikationsmedel på landsbygden och i våra kransorter för företagare och boende
- Aktivt arbeta med omvärldsbevakning, benchmarking och analys.
- Vara en god affärspartner med hög avtalstrohet, där upphandlingarna upplevs enkla att förstå, rättvisa och möjliggör även för de mindre företagen att lämna anbud.
- Underlätta för fler leverantörer och mindre företag att lämna anbud genom kvalitetssäkrade upphandlingar, tidig dialog och kontinuerliga informations- och utbildningsinsatser

Indikatorer

- Branschbalans motsvarande en modern storstadsnära mellanstor kommun dvs lika delar orts- producerande –företagsstödjande verksamheter
- Antal företagsetableringar utifrån etableringsstrategins mål och prioriteringar

3.5 Stärkt platsvarumärke för attraktivitet och stolthet

Ett starkt varumärke som kommunicerar de värden som kommunen står för lockar önskade etableringar, besökare och kompetens och bidrar på det sättet starkt till kommunens vision och långsiktiga mål.

Marknadsföra platsen tillsammans kommun och näringsliv

Platsvarumärket är inte någon enskild aktörs egendom utan ägs och kan användas av alla som vill identifiera sig och dra nytta av de värden som varumärket kommunicerar. Kommunen har en aktiv och drivande roll i att paketera och kommunicera platsvarumärket. Kraften ligger i att såväl företag, invånare som kommunen och andra aktörer står bakom och stolt kommunicerar dessa värden. Historiskt är Enköping mest känt för sin slogan Sveriges närmaste stad som bygger på det geografiska läget. För att attrahera företag och etableringar i en allt större konkurrens behövs ett mer utvecklat riktad erbjudande och ett samarbete mellan kommun, näringsliv och de strategiska partners som har ansvar för etableringar på nationell och internationell nivå. De befintliga företagen och arbetsgivarna är alla potentiella ambassadörer och marknadsförare av Enköping. Nöjda företagare är de bästa marknadsförarna av alla.

Strategi

- Strategiskt arbeta med att stärka platsens varumärke.

- Paketera och marknadsföra kommunens erbjudande utifrån målgrupperna befintligaföretag, företagsetableringar och potentiella nystartare.
- Systematiskt arbeta med kommuninvånares, kommunmedarbetares och företagens stolthet över platsen man bor och verkar i.
- Stödja företag och andra aktörer som vill kommunicera med hjälp av platsvarumärket.
- Utveckla strategiska partnerskap för samverkan mellan kommun, näringsliv och akademien.
- Paketera och marknadsföra strategiska områden i utveckling/omvandling tex Myran, centrum, hamnområdet och landsbygden.

3.6 Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen är näringslivets viktigaste fråga och samtidigt dess största utmaning enligt flera undersökningar gjorda av näringslivets organisationer och aktörer (Svenskt näringsliv, Handelskammaren 2021) På kort och lång sikt är förmågan att rekrytera och behålla kompetens en nyckelfråga för näringslivets utveckling, konkurrenskraft och tillväxt.

Stark konkurrens

I takt med globaliseringen konkurrerar företag och arbetsgivare i Enköpings kommun alltmer på en nationell och även internationell marknad. Konkurrensen om arbetskraften är stor och för näringslivet och andra arbetsgivare är kompetensförsörjning en förutsättning för överlevnad och tillväxt. Det ställer också stora krav på utbildningssystemet. Att matchningen mellan näringslivets behov och utbildningssystemets samlade utbud går hand i hand. Här är samverkan mellan akademi, kommuner och regioner samt näringslivet avgörande för att vi ska lyckas.

Livslångt lärande

Tillgång till utbildning på alla nivåer är en viktig faktor för kompetensförsörjning på kort och lång sikt. Det samlade utbudet av utbildningar på olika nivåer och genom hela livet, det livslånga lärandet, kommer att vara avgörande för vår förmåga att lyckas konkurrera om arbetskraften och kompetensen i Enköping. Samverkan mellan kommunen och Uppsala och Mälardalens numera Universitet är en viktig parameter. Likaså samarbetet för fler unika Yrkehögskoleutbildningar, där näringslivet är med i kravställandet och utformandet av utbildningarna är betydelsefulla här. Kommunens kunskap om arbetsgivarnas kompetensbehov är väsentlig.

Grund- och gymnasieskolan har en särskilt viktig roll när det gäller långsiktig kompetensförsörjning. Även kommunens arbetsmarknadsavdelning och vuxenutbildningen har en stor betydelse för kompetensförsörjningen och det livslånga lärandet.

Strategi

- Utveckla samverkan mellan näringsliv, kommun och skola och ta fram en gemensam strategi för kompetensförsörjning för näringslivet i Enköping
- Öka samverkan med grund- och gymnasieskolan för att ge eleverna bra info och kunskap om arbetsmarknaden samt kontakter med lokala arbetsgivare för olika former av praktik
- Öka samverkan mellan Yrkeshögskolan, utbildningsanordnare och det lokala och regionala näringslivet för fler YH-utbildningar inom framtida bristyrken
- Öka samverkan med Mälardalens universitet med fokus på gemensamma utvecklingsprojekt för små och medelstora företag samt tillgängliggörande av forskning inom relevanta fokusområden såsom entreprenörskap, energi och automation
- Samverkan med Uppsala universitet kring forskning och innovation samt regionala utvecklingsprojekt kring tex. energi, och Life Science
- Samverkan med SLU kring forskning och innovation inom jord- och skogsbruk samt småskalig livsmedelsproduktion och gröna näringar
- Samverka med skolan i arbetet med entreprenöriellt lärande för att bl. a stimulera fler unga att utveckla sin företagsamhet.
- Säkerställa att möten mellan studieförbund och näringsliv sker för ökad ömsesidig förståelse
- Samverka med Folkhögskola och studieförbund kring vuxenutbildning och livslångt lärande och karriärväxling
- Samverka med organisationer som verkar för entreprenörskap i skolan.
- Genomföra matchnings- och rekryteringsaktiviteter på lokal och regional nivå för att öka sysselsättningen och tillgodose arbetslivets behov av kompetens
- Marknadsföra Enköping som en attraktiv ort att driva företag och arbeta i

4. Uppföljning och utvärdering

Uppföljning görs utifrån de kommunala målen och angivna indikatorer i programmet.

Näringslivsprogrammet följs upp och redovisas till

-Kommunstyrelsen i samband med årsplanen

-KDL kvartalsvis

-Näringslivet i näringslivsrådet och lämpliga företagarforum löpande

Enköping juni 2022

Kommunledningsförvaltningen, Enköpings kommun

Workshop

Frågor

1. Saknas något i programmet?
2. Hur följer vi upp måluppfyllelsen i förvaltningar och nämnder?
3. Inspel om strategi för genomförande?